

Др Предраг Пузовић

Др Душан Кашић (1914-1990) - Биографија и библиографија

Рођен је 1. маја 1914. године у Великом Грђевицу, Славонија, у честитој и побожној српској породици. Основну школу је завршио у родном месту а пет разреда гимназије у Бјеловару. Потом се уписао у шесторазредну Богословију у Сарајеву, коју је завршио са одличним успехом 1936. године. На основу одлично израђеног матурског писменог рада ослобођен је усменог дела испита зрелости. За време школовања у Богословији приватно је завршио и шести разред гимназије у Сарајеву. Пошто је одслужио војску оженио се са Даринком рођ. Ројчевић. За свештеника је рукоположен 1937. године и постављен је за привременог пароха у Горњим Средицама, арх. намесништво бјеловарско у Загребачкој Епархији. Године 1936. уписао се на Богословски факултет Београдског универзитета; дипломирао је 13. марта 1941. године. Ратни вихор и ванредне прилике онемогућиле су га да продужи са радом на науци, јер је заједно са осталим преживелим српским свештеницима из тадашње НДХ прогнан у Србију, где је до свршетка рата био помоћник пароху кораћичком у арх. намесништву космајском. У оскудици литературе за то време је скупљао локална народна предања и родословља и на основу њих и приступачне литературе израдио је у Кораћици летопис у којем је изнео историјат и готово до танчина извео родословља свих старијих породица те парохије. Управо радећи на овом послу прота Душан Кашић је заволео проучавање наше прошлости.

После рата враћа се у Хрватску; 1945. године постаје парох бјеловарски, а од 1949. године и вршилац дужности арх. намесника. Ту је продужио проучавање црквене историје Срба у Хрватској, што је започео још пре рата. Као плод тог његовог научноистраживачког рада настало је више књига из историје Српске цркве у Хрватској, које сигурно ниједан будући истраживач ове теме неће моћи да заобиђе. Тад се уписао на Филозофски факултет у Загребу (историјска група), где је положио испите из помоћних историјских наука (из методологије, дипломатике, палеографије, хронологије, историографије, нумизматике, сфрагистике, хералдике), а уз то и из латинског и руског језика. Потом је под руководством проф. Рад. Грујића а ускоро затим и професора Љубомира дурковића израдио докторску дисертацију

”Лепавинско-северинска епархија”, коју је одбранио са одличним успехом 15. новембра 1954. године на Богословском факултету СПЦ у Београду; 9. децембра 1954. промовисан је за доктора теологије.

После успешно положеног докторског испита продужио је уз редовне дужности свој научни рад. Поред мањих радова из тог периода је и већа студија о српским манастирима у Хрватској и Славонији, штампана у Београду 1971. године. На парохији је остао до 1959. године. За смопрегоран рад на њиви Господњој произведен је у чин протојереја већ 1952. године

Свети арх. синод упознат са његовим свештеничким квалитетима и интересом за науку поставља га 28. септембра 1959. за професора Богословије Св. Саве у Београду. Идуће 1960. изабрао га је Свети арх. сабор за ректора исте Богословије. Ускоро га је факултетски савет Богословског факултета СПЦ изабрао за хонорарног наставника Историје српске цркве. После смрти проф. Викентија Фрадинског дуже време држао је предавања и из Опште историје цркве са патрологијом. Као хонорарни професор предавао је на Богословском факултету све до 1988. године, када је разрешен на његову молбу из здравствених разлога.

Као добар теолог учествовао је на више конференција у својству делегата Српске православне цркве. Присуствовао је као посматрач (заједно са др Лазаром Милином) на IV заседању II ватиканског концила 1965. године у Риму, а 1966. године учествује на Свеправославној конференцији у Београду. Као делегат Српске православне цркве учествовао је у раду IV Скупштине Светског савета цркава у Упсали (Шведска), од 4-20. јула 1968. године, као и на V скупштини у Најробију (Кенија), од 17. новембра до 15. децембра. Више пута био је у пратњи Његове Светости Патријарха српског Г. Германа приликом посете сестринским православним црквама.

За заслуге на богословској науци и за узоран свештенички живот Свети арх. синод га одликује 1968. године правом ношења напрсног крста, а 10. маја 1988. године Орденом Св. Саве првог степена.

Прота Душан Кашић је био старешина и духовник цркве Ружице. Дужност старешине вршио је од 1979. до 1982. године, а од тада је био духовник цркве Ружице до 1989, када је због нарушеног здравља на своју молбу разрешен.

Поред великог оптерећења на административним и наставним дужностима прота Душан Кашић је објавио приличан број научних радова. Издао је више засебних књига, био је сарадник скоро свих црквених листова и часописа у којима је публиковао велики број радова. Дуже време уређивао је **Православље**. Сарађивао је у издавачким пројектима Српске академије наука и узео учешћа на више симпозијума у земљи и иностранству. Одржао је велики број јавних предавања. Оставио је више фасцикли необјављених радова. Умро је 27. априла 1990. године.

БИБЛИОГРАФИЈА

Објављене књиге:

Историја Српске цркве са народном историјом, уџбеник за трећи разред Богословије, Београд 1967;

Срби и православље у Славонији и сјеверној Хрватској, Загреб 1967;

Манастир Раковица, Београд 1970;

Српски манастири у Хрватској и Славонији, Београд 1971;

Манастир Гомирје 1600-1975, Карловац 1975;

Светли гробови православних Шибеничана, Шибеник 1975;

Манастир Тавна код Бијељине, Управа манастира Тавне 1976;

Српска православна епархија зворничко-тузланска - шематизам -, Тузла 1977;

Српска православна црква Успенија Пресвете Богородице у Ливну 1859-1979, Ливно 1979;

Београдска црква Св. Ђорђа на Чукарици 1932-1982, Београд 1982;

Манастир Св. Ђорђа Ловница у Тузли, Београд - Нови дани 1982;

Манастир Св. Николе - Озрен, Тузла 1982;

Саборна црква успенија Пресвете Богородице у Тузли, Тузла 1982;

Српска православна црква у Прибоју 1883-1983. Прибој, Београд 1983;

Поглед у прошлост Српске цркве, Београд 1984;

Отпор Марчанској унији: Лепавинско-Северинска епархија, Београд 1986;

Свети Сава, Београд 1986;

Св. Петка и њена капела на Калемегдану, Београд 1987;

Српска насеља и цркве у сјеверној Хрватској и Славонији, Загреб 1988.

Објављени чланци:

Улога свештенства у Другом српском устанку (сепарат);

Улога свештеника на чувању и прикупљању историјске грађе, ВСУЈ (1950);

Прото Јован Рајчевић (1748-1844) и његова библиотека, ВСУЈ (1950);

Јован Нетиревић-Грабован-српски сликар XVIII века, ГСПЦ (1955);

Јован Четиревић-Грабовац-српски сликар XVIII века, ГСПЦ, 5 (1955);

Никола Поповић "протопоп хорватски" (+1768) ВСУЈ 145 (1955);

Јефрем Ђорђевић, један од првих професора Московског универзитета, ГСПЦ XXXVIII (1957);

Прилози за историју "Statuta Volachorum" Споменик САНУ 106 (1957);

Редукција празника у XVIII веку, ПР МО I (1958); Монахиње уз мушке манастире по Хрватској и Славонији у VIII веку, ПР МО II (1959);

Драгутин Ђорђевић, живот и обичаји народни у Лесковачкој Морави (приказ), ПР МО II (1959);

Сећање на босанску сирочад, ГСПЦ (1959);

Приказ књиге Г.П.Федотова:Свјатије древњеј Русији, Њу Јорк 1960, ПР МО VI (1963);

Стање у Пећкој Патријаршији после емиграције патријарха Арсенија IV, Богословље IV, св. 1-2 (XIX), 1960;

Избор и посвећење епископа у доба митрополита Павла Ненадовића (1749-1768), ПР МО III (1960);

Рад кнеза Милоша на подизању и обнови цркава и манастира, ГСПЦ 10 (1960);

Национална тематика у иконографији Славонских Срба, ПР МО, I (1961);

Црквени историчар др Викентије Ф.Фрадински V (XX) Богословље 1961;

Осврт на историју и значај Београдске богословије, ГСПЦ (1961);

Манастир Хиландар и његов значај у српској историји, "Света Гора и манастир Хиландар", Београд 1961;

Михаило митрополит кратовски (1648 - 1660) VI (XXI), Богословље 1962;

Од када се слави Свети Сава, ВСУЈ XIV (1962);

Поштовање св. муч. Недеље у Далмацији, Православни Мисионар V (1962);

Црква Св. Јоакима и Ане у Брибиру, ГСПЦ 7 (1963);

Др Ђоко слијепчевић, Историја Српске православне цркве (I књига: Од покрштавања Срба до краја XVIII века), Минхен 1962, 528 (Др Душан Кашић), Богословље VIII (XXIII) 1964;

Мучилиште у Шабачкој цркви 1914. године, ГСПЦ 10 (1964);

Св. Ђорђе Кратовац, ВСУЈ XVI (1964);

Петар Јовановић, митрополит Србије (1833-1859 + 1864), ПР МО VI (1964);

Das zweite vatikanische Konzil, Konstitutionen, Decrete und Erklärungen (Latenisch und Deutsch), Komentare, Teil 1, Herder 1966, 8, 392, (Др Душан Кашић), Богословље IX (XXIV) 1965;

G. H. Bornard, Le schisme de 1054. entre l'Occident et l'Orient chretien. Analyse spectrale, Publication de l'Institute Orthodox Francais de Theologie de Paris Saint-Denys, Paris, 1963, 8, 293, (Др Душан Кашић), Богословље IX (XXIV) 1965;

Oecumenica, Jahrbuch für ökumenische Forsehung, Strasburg 1966, 8, 235, (Др Душан Кашић), Богословље IX (XXIV) 1965;

A short survey of the History of the Serbian Orthodox Church, Serbian Orthodox Church Its Past and Present, Belgrade 1965, vol 8, No 1;

Свети Арсеније, архиепископ српски (1233-1263 + 1266), ГСПЦ XVII (1966);

Проблем апостолске сукцесије и валидности старокатоличке јерархије, Богословље X (XXV) 1966;

Просветна настојања обновљене Пећке патријаршије и постанак Богословије у манастиру Крки 1615. године, ГСПЦ (1966);

Свети Методије Олимписки и почети словенске писмености, Богословље XII (XXVII) 1968;

Осврт на историју манастира Крупе у Далмацији, ГСПЦ (1968);

Смисао српске црквене историје, Бгд. Православље 1969;

Свети Сава; Српска црква под Турцима; Српски архиепископи и патријарси, "Српска православна црква 1219-1969", Споменица о 750-годишњици аутокефалности, Београд 1969;

Архимандрит Авакум Миланковић (1739-1792) сарадник патријарха Василија Бркића, ГСПЦ 3 (LI) 1970;

После много векова у Пећкој патријаршији звона звонила, ГСПЦ (LI) 1970;

Покојни алексеј патријарх Московски и целе Русије, ГСПЦ (II) 1970;

Историја Хиландарске честице Часнога крста, Богословље XV (XXX) 1971;

Српска црква у тзв. Независној Држави Хрватској;

Српска црква под немачком окупацијом, "Српска православна црква 1920-1970", Споменица о 50-годишњици васпостављања српске патријаршије, Београд 1971;

Црква у крушевачком крају до Првог српског устанка, "Крушевац кроз векове", Зборник реферата са симпозијума од 4-9. октобра 1971., Крушевац 1971;

Грчки устанак и Срби, Теолошки Погледи 4 (1971);

Етиопска црква у прошлости и садашњости, Богословље XVII (XXXII) 1973; Грчко-српска црквена симбиоза у северној Далмацији од XV до XVIII века, Теолошки Погледи 4 (1974);

Syrrilomethodianum (Др Душан Кашић), Богословље XVIII (XXXIII) 1974;

Значај Св. Саве у историји српског народа, ГСПЦ (1975);

Културно-историјски значај манастира Гомирја, ГСПЦ (1975);

Деспот Јован Угљеша као ктитор светогорског манастира Симонопетре, Богословље XX (XXXV) 1976;

Писане и сликане биографије Св. Саве; Престо Светога Саве, "Свети Сава", Споменица поводом осамстогодишњице рођења 1175-1975., Београд 1977;

Књига о деспоту Стефану (М. Пурковић: Кнез и деспот Стефан Лазаревић, Београд 1978), ГСПЦ (1979);

Допринос патријарха Германа свеправославном јединству и сарадњи, "Патријарх српски Герман", Споменица поводом двадесетогодишњице његовог патријаршког служења 1958-1978., Београд 1978;

Прота Матија Ненадовић (1777-1854), Теолошки Погледи 3 (1978); Богословски факултет (1920-1980), Богословље XXIV (XXXIX) 1980; Грујић Радослав, Богословље XXIV (XXXIX) 1980;

Страњаковић Драгослав, Богословље XXIV (XXXIX) 1980;

Добросав Сп. Павловић, Споменичко наслеђе Југославије, Београд 1980, 8 стр. 102, Богословље XXV (XL) 1981;

У спомен на патријархе српске Димитрија и Гаврила и њихово доба, ГСПЦ (1980);

Светислав Мандић, Црте и резе (фрагменти старог именика), Београд ("Слово љубве") 1981, 8, 241, Богословље XXV (XL) 1981;

Раваница под Турцима; Раваница као женски манастир, "Раваница 1381-1981", Споменица о шестој стогодишњици, Београд 1981;

Манастир Светог Николе Озрен, Тузла 1982, (ГСПЦ 1983) - П. Момировић; Б. Ковачевић, Манастир Озрен (Д. Кашић, Манастир светог Николе Озрен, Тузла 1982), (ГСПЦ 1983);

Света тајна исповести у Српској Цркви - данас, Богословље XXVII (XLII) 1983;

Протојереј-ставрофор Стеван М. Димитријевић (живот и рад), Богословље XXVIII (XLIII) 1984;

Витковић Димитрије, Српска православна црквена ошћина, парохија и школа у Загребу (поговор др Душан Ј. Кашић), Загреб 1985;

Предање о постанку манастира Наупаре, ГСПЦ (1986);

Студеница кроз векове, "Осам векова Студенице", Београд 1986;

Прота Матија Ненадовић и црквене прилике у устанничкој Србији, САНУ 1987;

Манастир Гргетег у XVIII веку, Зборник МС за ликовне уметности, Н. Сад, 24, 1988;

Корени косовске мисли, "Свети кнез Лазар", Споменица о шестој стогодишњици косовског боја 1389-1989, Београд 1989;

Манастир Гргетег, прилози монографији, Зборник МС, Н. Сад 1990;

Српски славонски манастири под римокатоличким прогоном, Catena Mundi I, Београд 1992.